

Sini Mäkelä

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJOIDEN
AJATUKSIA, KOKEMUKSIA JA ASEENTEITA
MAAHANMUUTTAJISTA

Sosiaali- ja terveysalan koulutusohjelma
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto

2011

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN OPISKELIJOIDEN
AJATUKSIA, KOKEMUKSIA JA ASEENTEITA MAAHANMUUTTAJISTA

Mäkelä, Sini
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma
Syyskuu 2011
Ohjaaja: Flinck, Marja
Sivumäärä: 30
Liitteitä: 3

Asiasanat: Maahanmuuttaja, asenteet ja koulutusohjelma

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ajatuksia, kokemuksia ja asenteita maahanmuuttajia kohtaan. Opinnäytetyössä käytettiin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää ja se suoritettiin yhteistyössä Satakunnan ammattikorkeakoulun kanssa. Tutkimuksen kohdejoukoksi valikoitui Satakunnan ammattikorkeakoulun toisen vuoden hoitotyön, viestinnän ja sähkötekniikan opiskelijaryhmät. Tutkimuksen aineisto kerättiin sitä varten laaditulla kyselylomakkeella, joka koostui monivalintakysymyksistä. Kyselylomakkeisiin vastasi yhteensä 61 opiskelijaa. Vastausprosentti oli tällöin 65%. Opinnäytetyön tulokset analysoitiin Tixel-ohjelmaa apuna käyttäen.

Tuloksissa lähes kaikki kokivat olevansa suvaitsevaisia toista kulttuuria kohtaan ja suurin osa vastaajista tekisi tulevaisuudessa mielellään töitä maahanmuuttajien kanssa. Valtaosa ei myöskään koe työttömyyden lisääntyvän maahanmuuton myötä. Suurin osa koki myös suvaitsevaisuuden lisääntyvän ja kulttuurielämän monipuolistuvan Suomessa maahanmuuton myötä. Enemmistö vastaajista koki myös, ettei maahanmuutto heikennä suomalaista kulttuuria. Toisaalta kuitenkin suurin osa koki, ettei Suomeen pitäisi ottaa enempää ulkomaalaisia työnhakijoita ja maahanmuuttajien tuloa Suomeen pitäisi rajoittaa niin kauan kuin Suomessa on työttömyyttä. Lisäksi yli kolmasosan mielestä maahanmuuttopolitiikkaa Suomessa pitäisi kiristää. Osissa kysymyksistä sähkötekniikan opiskelijat olivat negatiivisempia maahanmuuttoa kohtaan kuin hoitotyön ja viestinnän opiskelijat. Sukupuolten välillä ei vastauksissa pääosin ollut suuria eroja.

Mahdollisia jatkotutkimuskohteita tälle opinnäytetyölle voisi olla muiden koulutusohjelmien opiskelijoiden kokemusten selvittäminen tai vastaavan tutkimuksen toteuttaminen eri vuosikurssien opiskelijoilla. Toisaalta vastaavan tutkimuksen voisi toteuttaa jonkun toisen ammattikorkeakoulun ryhmien välillä, jotta nähtäisiin mahdollisia alueellisia eroja. Samankaltaisen tutkimuksen voisi toteuttaa myös muutaman vuoden jälkeen, jotta näkisi ovatko opiskelijoiden mielipiteet muuttuneet.

STUDENTS´ OF SATAKUNTA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES THOUGHTS, EXPERIENCES AND ATTITUDES TOWARD IMMIGRANTS

Mäkelä, Sini

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in nursing

September 2011

Supervisor: Flinck, Marja

Number of pages: 30

Appendices: 3

Keywords: Immigrant, attitudes and degree programme

The purpose of this thesis was to investigate students´ of Satakunta University of Applied Sciences thoughts, experiences and attitudes toward immigrants. There was used quantitative research method in this thesis. The thesis was carried out in cooperation with Satakunta University of Applied Sciences. The target group of the research was selected from second year students of Satakunta University of Applied Sciences. There were one nursing, one communication and one electrical engineering studentgroup in the target group. The material of this research was collected with questionnaire which was made precisely for that. The questionnaire was consisted of multiple choice questions. 61 students answered in the questionnaire. The response rate was 65%. The results of this thesis were analyzed with the help of Tixel-program.

In the results almost everybody experienced that they are tolerant toward another culture and the largest part of answerer would gladly work with immigrants in the future. Major part doesn´t also experience that unemployment would grow along the immigration. The largest part also saw that the tolerant will grow and the culturelife will be diversified along the immigration. Most of the answerer also experienced that immigration will not deteriorate the Finnish culture. In the other hand major part experienced that there shouldn´t be taken any more foreigner jobseekers in Finland as long as there is unemployment in Finland. In addition over one third thinks that the immigration politics should be tightened in the future. in the parts of the question the students of electrical engineering were more negative about immigration than the students of nursing and communication. Between the sexes there were no major differences in the answers.

In this thesis possible extension research object could be to find out students´ experiences in another degree programs or to carry out similar research with different classes´ students. In the other hand the similar research could be carried out in another University of Applied Sciences. Then the possible areal differences could be seen. The similar research could be carried out after couple of years, so it would be possible to see if there´s any differences in students´ points of view.

SISÄLLYS

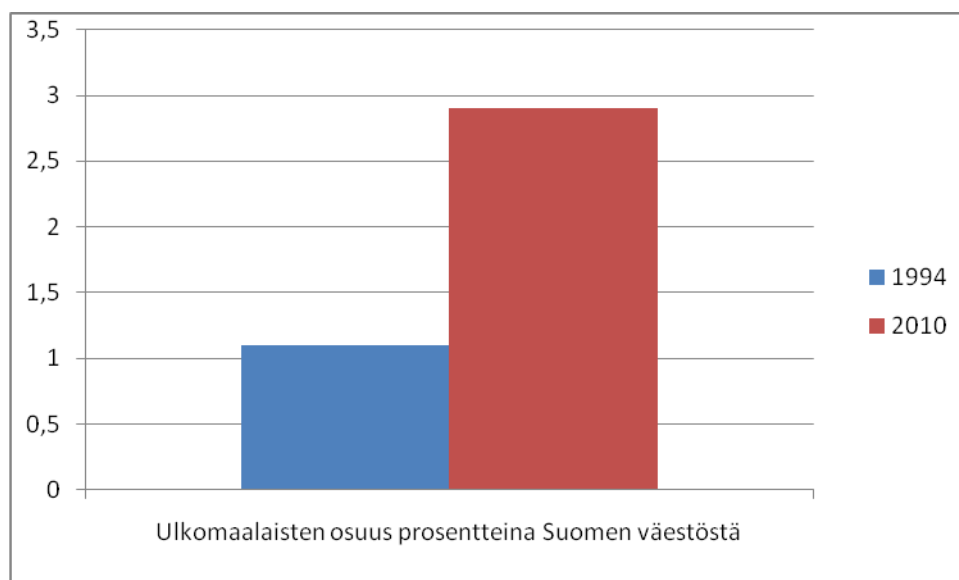
1	JOHDANTO.....	6
2	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET	7
3	MAAHANMUUTTAJA	8
3.1	Maahanmuuttaja Suomessa.....	8
3.2	Monikulttuurisuus	9
4	ASENTEET.....	10
4.1	Asenteiden kehittyminen	10
4.2	Asenteiden merkitys käyttäytymiseen	12
5	KOULUTUSOHJELMAT	13
5.1	Opiskelu Satakunnan ammattikorkeakoulussa	13
5.2	Hoitotyön opetussuunnitelma	13
5.3	Viestinnän opetussuunnitelma	14
5.4	Sähkötekniikan opetussuunnitelma.....	14
6	AIKAISEMMAT TUTKIMUKSET	15
7	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	17
7.1	Tutkimusmenetelmä.....	17
7.2	Kohderyhmä.....	17
7.3	Aineiston keruu.....	17
7.4	Aineiston käsittely ja analysointi.....	18
8	OPINNÄYTETYÖN TULOKSET	19
8.1	Vastaajien taustatiedot	19
8.2	Maahanmuuttoon liittyvät näkemykset.....	20
8.2.1	Vaihto-opiskelu	20
8.2.2	Suvaitsevaisuus	20
8.2.3	Kokemus maahanmuuttajista	21
8.2.4	Kulttuurin monipuolistuminen	22
8.2.5	Suvaitsevaisuus	23
8.2.6	Maahanmuuton yhteys yleisiin ongelmiin	23
8.3	Maanmuutto osana talouselämää ja työtä	24
8.3.1	Yhteistyö maahanmuuttajan kanssa	24
8.3.2	Maahanmuuton rajoittaminen	24
8.3.3	Maahanmuuton vaikutus työttömyyteen	25
8.3.4	Näkemyksiä Suomen maahanmuuttopolitiikkaan.....	25
9	TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUDEN TARKASTELUA	26
10	JOHTOPÄÄTÖKSET	28

10.1 Keskeiset tulokset ja johtopäätökset	28
10.2 Jatkotutkimushaasteet	30
LÄHTEET	31
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Suomi on liittynyt vuonna 1968 noudattamaan vuonna 1951 luotua ja vuonna 1967 täydennettyä Geneven yleissopimusta, jonka mukaan valtio ei saa karkottaa maansa alueella laillisesti olevaa pakolaista, eikä palauttaa turvapaikanhakijaa alueelle, jossa hän voisi joutua vainotuksi. Lisäksi Suomi on mukana Pohjoismaisen vapaan liikkuvuuden- ja Euroopan unionin työvoiman vapaan liikkuvuuden sopimuksissa. (Räty 2002, 12.)

Ulkomaalaiseksi luokitellaan henkilö, joka ei ole Suomen kansalainen. Ulkomaalainen on siis kuka tahansa henkilö, joka ei ole omalla maallaan. Suomessa oleskelevat tai asuvat ulkomaalaiset ovat monista eri syistä maahan tulleita henkilöitä. Eri ulkomaalaisryhmistä käytetään eri nimityksiä, kuten maahanmuuttaja, siirtolainen, pakolainen ja paluumuuttaja. (Räty 2002, 11-12) Suomessa asuvien ulkomaalaisten määrä on lisääntynyt tasaisesti 90-luvun alusta lähtien. Vuonna 1994 ulkomaalaisten osuus koko väestöstä on ollut 1,1%. Vuonna 2010 Suomessa asuvien ulkomaalaisten määrä koko väestöstä oli jo 2,9% (Kuvio 1.). (Väestörekisterikeskus, 2010.)

Kuvio 1. Ulkomaalaisten osuus prosentteina Suomen väestöstä

Suomen maahanmuuttopolitiikkaa on kritisoitu paljon mediassa ja ulkomailla. Samaan aikaan myös suomalaisten asenteet ja kohtelu ulkomaalaisia kohtaan ovat olleet kohun alla. Hoitotyön parissa kohtaa jatkuvasti ulkomaalaisia ja erilaisista kulttuureista tulevia potilaita ja hoitotyön tekijän tulee kohdella kaikkia potilaita yhdenvertaisina.

Tässä opinnäytetyössä tarkoituksena on selvittää Satakunnan ammattikorkeakoulun eri koulutusohjelmien opiskelijoiden ajatuksia, kokemuksia ja asenteita maahanmuuttajia kohtaan.

2 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Opinnäytetyöni tarkoituksena on selvittää Satakunnan ammattikorkeakoulun tekniikan-, viestinnän- ja hoitotyön koulutusohjelmien toisen vuoden opiskelijoiden ajatuksia, kokemuksia ja asenteita ulkomaalaisia kohtaan.

Tutkimuskysymyksinäni ovat:

1. Millaisia asenteita Satakunnan ammattikorkeakoulun eri koulutusohjelmien opiskelijoilla on maahanmuuttajia kohtaan?
2. Ilmeneekö asenteissa eroavaisuuksia eri koulutusohjelmien opiskelijoiden kesken?
3. Onko koulutusohjelmalla merkitystä opiskelijoiden asenteisiin maahanmuuttajia kohtaan?

Opinnäytetyöni avainsanoiksi muodostuvat *ammattikorkeakoulu*, *asenne* ja *maahanmuuttaja*. Tarkastelen avainsanoja seuraavissa kappaleissa.

3 MAAHANMUUTTAJA

3.1 Maahanmuuttaja Suomessa

Ulkomaalaisten osuus vuonna 2010 koko Suomen väestöstä oli 2,9%. Eniten Suomessa vakituisesti asuvia ulkomaalaisia on Venäjältä. Seuraavaksi listalla Suomessa asuvista ulkomaalaisista on Viro, Ruotsi ja Somalia. Suurin osa Suomessa asuvista ulkomaalaisista asuu pääkaupunkiseudulla ja suurimmissa kaupungeissa. (Väestörekisterikeskus, 2010)

Maahanmuuttajalla tarkoitetaan kaikkia Suomeen muuttaneita henkilöitä riippumatta heidän maahanmuuttonsa syistä ja alkuperämaasta (Taavela 1999, 21). Syy maahanmuuttoon voi siis olla esimerkiksi työ, avioliitto, pakolaisuus tai paluumuutto (Räty 2002, 11). Yleisellä tasolla maahanmuuttajaksi voidaan lukea henkilö, joka elää väliaikaisesti tai pysyvästi maassa, jossa hän ei ole syntynyt, mutta johon hän on luonut merkittäviä sosiaalisia siteitä. Määritelmän mukaan esimerkiksi turismi ja opiskelijavaihto jäävät maahanmuuton ulkopuolelle. (Pitkänen, Kouki 1999, 13)

*”Geneven yleissopimuksen mukaan **pakolainen** on henkilö, jolla on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta, oleskelee kotimaansa ulkopuolella ja on kykenemätön tai sellaisen pelon johdosta haluton turvautumaan sanotun maan suojaan; tai joka olematta minkään maan kansalainen oleskelee entisen pysyvän asuinmaansa ulkopuolella ja edellä mainittujen seikkojen tähden on kykenemätön tai sanotun pelon vuoksi haluton palaamaan sinne”* (Pakolaisten oikeusasemaa koskeva Yleissopimus 77/1968, 1§).

Nykyään pakolaisuuden syynä voi olla myös sotatilanne, nälänhätä, luonnonkatastrofit ja ympäristöongelmat. Näissä tilanteissa ei henkilö ole joutunut henkilökohtaisen vainon kohteeksi. Kiintiöpakolaisella taas tarkoitetaan henkilöä, joka on jo saanut pakolaisstatuksen YK:n pakolaisjärjestöltä UNHCR:ltä. Tällöin kiintiöpakolaiset valitaan Suomeen virkamiestyöryhmän perusteella pakolaisleireiltä. (Räty 2002, 16-17;

Taavela 1999, 32-33) Suomella on joka vuosi tietyn suuruinen kiintiö vastaanotettavia pakolaisia varten (Pitkänen ym. 1999, 13).

Paluumuuttajalla tarkoitetaan henkilöä, joka on ollut aiemmin suomalainen tai jolla on suomalaiset sukujuuret (Räty 2002, 11). Suomen laissa on tunnustettu suomalaista syntyperää olevan ulkomaalaisen oikeus paluumuuttoon. Suomessa paluumuuttajat ovat yleensä pohjoismaalaisia tai Suomen sukulaiskansojen jäseniä, kuten inkeriläisiä. (Pitkänen ym. 1999, 13.) Ryhmä ulkomaalaisia, joilla on suomalaiset sukujuuret tai muuten läheinen yhteys Suomeen, voi joidenkin edellytysten kautta saada oleskeluluvan Suomeen. Tämän oleskeluluvan saamiseksi ei tarvita muita syitä, kuten työtä tai opiskelua. Oleskeluluvan saantiin vaikuttaa suuresti sukujuurien vahvuus. Useampien sukupolvien takana olevien sukujuurien perusteella ei oleskelulupaa voi saada. (Maahanmuuttoviraston www-sivut 2010) Suomeen paluumuuttajia on tullut Ruotsista, entisen Neuvostoliiton alueelta, Venäjältä ja Virosta (Jasinskaja-Lahti, Lieblind, Vesala 2002, 17).

Siirtolaisella tarkoitetaan henkilöä, joka on muuttanut maasta toiseen vapaaehtoisesti (Räty 2002, 11). Täten he voivat palata kotimaahansa koska haluavat. Siirtolaisuuden syynä voi esimerkiksi olla toimeentulon hankkiminen. (Taavela 1999, 22.)

3.2 Monikulttuurisuus

Maailmassa on yli 6000 etnistä ryhmää ja monikulttuurisuus on nykypäivänä enemmänkin sääntö kuin poikkeus. Maailmanlaajuiset yhteydet ja keskinäiset riippuvuudet lisäävät entisestään kulttuurien kohtaamisia. Kulttuuriryhmiin kuuluminen on vahvaa samastumisen kautta ja eri kulttuurien edustajat saattavat olla keskenään hyvinkin erilaisia. Samassa kulttuurijärjestelmässä elävät ihmiset jakavat tietynlaisia arvoja, uskomuksia, maailmankatsomuksia, tapoja ja normeja. Koko maailman kuva voi siis poiketa eri kulttuureissa. Kulttuurierot johtuvat ihmisryhmien elämisestä erillään toisistaan. Nykypäivänä kulttuurien ja etnisten ryhmien kohdatessa kulttuurien osat ja erityispiirteet voivat muuttua tai saada uusia merkityksiä. Tätä kutsutaan akkulturaatioksi. (Liebkind, 1994, 9-25.)

Eri kulttuureihin liitetään joskus tietynlaisia käyttäytymismalleja, joita voidaan nimittää kulttuuristandardeiksi. Niiden pohjalta ajatellaan tiettyyn kulttuuriryhmään kuuluvan yksilön käyttäytyvän tietyllä tavalla ja kanssaihminen käyttäytymistä voidaan ennustaa. Ne auttavat arvioimaan onko yksilön käyttäytyminen normaalia tai hyväksyttävää, vai epänormaalia. Vaikka kulttuuri tarjoaakin normeja ja toimintasääntöjä, jokainen yksilö muuttaa niitä omalla käyttäytymisellään. (Pitkänen, Kouki, 1999, 35.)

4 ASEENTEET

Asenteilla tarkoitetaan tapoja, joilla suhtaudumme ympäröivään maailmaan. Asenteet voivat olla myönteisiä, neutraaleja tai kielteisiä, ja ne helpottavat päätettäessä, miten eri tilanteissa tulee toimia. Niitä muodostuu aina, kun ihminen kohtaa uusia asioita. Ihminen ilmaisee siis arvojaan asenteillaan. Vaikka asenteita muodostuu jatkuvasti uusia, on olemassa pysyviä asenteita. Tällaisia asenteita voivat olla esimerkiksi rotuennakkoluulot ja poliittinen suuntautuminen. (Puohiniemi 2002, 5.)

4.1 Asenteiden kehittyminen

Asenteisiin voidaan vaikuttaa kaiken informaation avulla. Tällaista informaatiota voi saada esimerkiksi suoraan kokemusten kautta tai erilaisten viestintämuotojen, kuten median ja joukkotiedotusvälineiden kautta. Varsinkin henkilökohtaisella viestinnällä voi olla suuri vaikutus asenteisiin. Joukkoviestinnän vaikutuksista tutkijat ovat eri mieltä. Voidaan kuitenkin ajatella olevan hyvin todennäköistä, että joukkotiedotusvälineillä on huomattava vaikutus joihinkin ihmisiin ja toisiin ei lainkaan. Se voi vahvistaa, muuttaa ja haastaa asenteita monilta eri elämänalueilta. Mainonnan ja televisio-ohjelmien ei ajatella vaikuttavan aseteisin tuottamalla sisältöä opittavaksi vaan nostamalla aiheita esille, jolloin ihmiset keskustelevat niistä ja pohtivat niitä. (Erwin, 2001, 32-36.)

Ilmeisimmin asenteita ajatellaan saavan aikaan suoran kokemuksen kautta. Monet kielteiset asenteet voidaan ajatella johtuvan traumaattisesta kokemuksesta, mutta myös myönteiset kokemukset voivat tietysti luoda myönteisiä ajatuksia. Asenteen kohteen runsaan läsnäolon ajatellaan synnyttävän asenteita yksinkertaisimmin, kun asioiden yksityiskohtainen tarkastelu saa havainnoijan tekemään lisäpäätelmiä asiaan liittyen. Asenne ei aina kuitenkaan muotoudu myönteiseksi, vaikka todistusaineisto puhuisi tutusta pitämisen puolesta. Esimerkiksi jos asenne asiaa kohtaan on alkujaan kielteinen, jatkuva kontakti saattaa lisätä kielteisyyttä. Todellinen kontaktikaan ei aina lisää myönteisyyttä vaan kontakti voi mahdollistaa informaation hankkimisen, mutta ihmiset saattavat valita sellaista informaatiota, joka vahvistaa heidän olemassa olevia ajatuksiaan toisesta ryhmästä. (Erwin, 2001, 36-40.)

Klassisen ehdollistumisen mukaan ympäristö ja olosuhteet, jossa neutraali kohde koetaan saattaa määrätä siihen kohdistuvan asenteen. Mainokset saattavat pyrkiä herättämään hyvän olon tunteita musiikin, huumorin sekä kauniiden maisemien avulla ja näin miellyttävien tunteiden ansiosta itse tuotetta arvostetaan enemmän. Välineehdollistumisella asenteissa tarkoitetaan käyttäytymisen ja asenteiden vahvistamista palkitsemalla. Palkitsemisella voidaan ajatella yksilölle myönteistä tapahtumaan tai jonkin kielteisen asian lakkaamista. Näin kilpailevien käyttäytymismuotojen voimistuessa ne muodot, joita ei vahvisteta, väistyvät. Vastaavasti ne reaktiot, joiden seuraus on kielteinen, harvenevat ja heikkenevät. (Erwin, 2001, 40-44.)

Mallioppimisella tarkoitetaan asenteiden synnyssä teoriaa siitä, kuinka asenteita ja käyttäytymistä opitaan havainnoimalla toisen asenteita tai tekoja ja niiden seurauksia. Käyttäytymisen ja asenteiden oppimiseen vaikuttavat neljä päätekijää ovat tarkkaavaisuus, muisti, toistaminen ja motivaatio. Sosiaalisen vertailun käsitteessä ajatellaan ihmisellä olevan sisäinen vietti arvioida asenteitaan ja kykyjään. Tällainen toiminta näyttäisi olevan voimakkaampaa niillä elämän alueilla, joilla yksilö on epävarma. Sosiaalinen vertailu selittää myös sen miksi samanlaiset asenteet omaavat ihmiset liittyvät yhteen. Tuolloin he saavat tukea ja vahvistusta. (Erwin, 2001, 45-50.)

Myös perinnöllisyydellä ajatellaan olevan sijansa asenteiden keittymisessä. Muutamien asenteiden, kuten pelkojen kehittymiselle saattaa olla perinnöllisiä edellytyksiä.

Perinnöllisyyden vaikutus asenteisiin vaihtelee kuitenkin riippuen mitä asenteita tutkitaan. Perinnöllisyyden ajatellaan vaikuttavan enemmän perustavanlaatuisissa asenteissa, kuten musiikkimaussa ja vähemmän tiedollisissa ja älyllisissä asenteissa. (Erwin, 2001, 51-52.)

4.2 Asenteiden merkitys käyttäytymiseen

Asenteiden merkitystä on yritetty tutkia monin eri keinoin, mutta tulokset ovat olleet ristiriitaisia. Vaikuttaisi siltä, että yhteys niiden välillä voidaan havaita vain laboratorion kontrolloiduissa oloissa, sillä muualla täytyy ottaa huomioon myös muita tekijöitä. Erityisesti tärkeitä voivat olla tilannekohtaiset tekijät sekä tapa, jolla asenteita ja käyttäytymistä mitataan. On esitetty teorioita, jonka mukaan asenteet liittyvät kokonaisuuteen, jossa on mukana myös todennäköisesti kilpailevia asenteita. Näin ollen on olemassa myös vaihtoehtoisia käyttäytymismalleja. Käyttäytymiseen vaikuttaisi tällöin myös se, että tietynlaisissa tilanteissa voi tietyt asenteet korostua ja ehkäistä joidenkin asenteiden ilmenemisen käyttäytymisessä. Näin ollen tutkimuksissa yhteys asenteiden ja käyttäytymisen välillä on usein heikkoa. (Erwin, 2001, 80-85.)

Asenteiden merkityksessä käyttäytymisessä on uskottu myös suoran kokemuksen kautta tulleen asenteen vaikuttavan käyttäytymiseen vahvemmin. Toisaalta taas ajatellaan ihmisten toimivan asenteiden mukaisesti erityisesti silloin, kun heidän oma etunsa on kyseessä. Tutkijoiden mukaan on myös helppoa saada asenteita esille muistista ja soveltaa niiden kohteeseen liittyviä arvoja. Täten ajatellaan, että ihmisellä, jolla on voimakkaita tunteita jotakin asiaa kohtaan, hän muistaa sellaisen asenteen helpommin. Sillä taas ajatellaan olevan vaikutusta hänen käyttäytymiseen. (Erwin, 2001, 86-87.)

5 KOULUTUSOHJELMAT

5.1 Opiskelu Satakunnan ammattikorkeakoulussa

Satakunnan ammattikorkeakoulu on sitoutunut toimimaan alueensa innovatiivisen toiminnan veturina, kansainvälistäjänä ja yrittäjyyden edistäjänä. Sen arvoihin kuuluu ihmisten arvostaminen, avoimesti ja rehellisesti toimiminen ja tulosten tekeminen yhdessä. Lisäksi arvoihin kuuluu tuottaa ympäristön tarvitsemaa osaamista. Satakunnan ammattikorkeakoulussa oli vuonna 2009 opiskelijoita lähes 6500. Satakunnan ammattikorkeakoulussa opiskeli vuonna 2010 yli sata ulkomaalaista tutkinto-opiskelijaa. Eniten ulkomaalaisia tutkinto-opiskelijoita oli tuolloin Kiinasta, Virosta, Venäjältä ja Nigeriasta. (Satakunnan ammattikorkeakoulun toimintakertomus, 2010.)

Satakunnan ammattikorkeakoulu tarjoaa koulutusta sosiaali- ja terveysalan, tekniikan ja merenkulun sekä kuvataiteen ja liiketalouden toimialoilla. Koulutusta on sekä nuorille, että aikuisopiskelijoille. Satakunnan ammattikorkeakoulussa on mahdollisuus opiskella liiketalouden, kansainvälisen kaupan, tietojen käsittelyn, matkailun, kuvataiteen, viestinnän, fysioterapian, hoitotyön, sosiaalialan, automaatiotekniikan, kemiantekniikan, kone- ja tuotantotekniikan, logistiikan, merenkulun, rakennustekniikan, sähkötekniikan, tietotekniikan ja tuotantotalouden koulutusohjelmissa. Lisäksi Satakunnan ammattikorkeakoulu tarjoaa mahdollisuuden aikuiskoulutukseen, ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin, erikoistumisopintoihin ja täydennyskoulutukseen. (Satakunnan ammattikorkeakoulun www-sivut, 2010.)

5.2 Hoitotyön opetussuunnitelma

Hoitotyön koulutusohjelman tavoitteena on antaa valmistuvalle opiskelijalle valmiudet toimia itsenäisesti ja moniammatillisissa työryhmissä hoitotyön ammattilaisena, sekä kehittää sosiaali- ja terveysalaa. Koulutuksessa saavutettavat työelämätaidot antavat valmiudet yleiseen ammattitaitoon. Osaamisalueisiin kuuluvat itsensä kehittäminen, eettinen osaaminen, viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, kehittämistoimin-

nan osaaminen, yhteistyö- ja organisaatio-osaaminen ja kansainvälisyysosaaminen. (Hoitotyön koulutusohjelman opetussuunnitelma, 2008, 3.)

Hoitotyön koulutusohjelma johtaa sosiaali- ja terveysalan ammattitutkintoon. Sairaanhoidajan (AMK) koulutus koostuu 210 opintopisteestä. Koulutus koostuu perusopinnoista (34 op), ammattiopinnoista (71 op), ammatillista osaamista edistävästä harjoittelusta (75 op), vapaasti valittavista opinnoista (15 op) ja opinnäytetyöstä (15 op). (Hoitotyön koulutusohjelman opetussuunnitelma, 2008, 5.)

5.3 Viestinnän opetussuunnitelma

Viestinnän koulutusohjelman tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia nähdä uuden digitaalisen ja interaktiivisen teknologian mahdollisuudet yhdistettyinä viestinnän, median ja kulttuurin perinteeseen. Opiskelija saa koulutuksen aikana perustiedot ja -taidot graafisesta ja visuaalisesta ilmaisusta, tv- ja videotuotannosta, verkkotuotannosta sekä mediatekstien tuottamisesta. Koulutusohjelman tavoitteena on myös antaa valmiuksia kestävän kehityksen periaatteen soveltamiseen kaikessa toiminnassa, yhteiskunnan muutosten tunnistamiseen ja niihin vastaamiseen, vuorovaikutus-, viestintä- ja kielellisten taitojen kehittämiseen, sekä eettisesti korkeatasoiseen toimintaan. (Viestinnän koulutusohjelman opetussuunnitelma, 2008, 3-4.)

Koulutusohjelma johtaa viestintäalan ammattikorkeakoulututkintoon, medianomi, jonka laajuus on 240 opintopistettä. Koulutus koostuu perusopinnoista (60 op), viestinnän ammattiopinnoista (55op), osaamisprofiilin kartuttamiseen liittyvistä suuntaavista ammattiopinnoista (55op), viestinnän vaihtoehtoisista ammattiopinnoista (10 op), harjoittelusta (30 op), opinnäytetyöstä (15op) ja vapaasti valittavista opinnoista (15op). (Viestinnän koulutusohjelman opetussuunnitelma, 2008, 8.)

5.4 Sähkötekniikan opetussuunnitelma

Sähkötekniikan opinnot tähtäävät insinöörin tutkintoon ja sähkötekniikan laaja-alaiseen hallintaan. Sähkötekniikan opetussuunnitelman tavoitteena ovat laaja-alaiset tiedot ja taidot sähköautomaation alalla, suunnittelu-, käyttö- ja kunnossapitotehtä-

vissä sekä kansainvälisissä teknilliskaupallisissa tehtävissä. Koulutusohjelmassa opiskelija voi suuntautua työelämän tehtäväalueille, jotka ovat sähkösuunnittelu, sähkö- ja automaatiotekniikka ja automaatio- ja kunnossapitotekniikka. Tavoitteena on kehittää opiskelijan tulevaisuuden valmiuksia kestävä kehityksen periaatteen soveltamisessa kaikessa toiminnassa sekä yhteiskunnan muutosten ja talouselämän lainalaisuuksien tuntemisessa ja niiden asettamiin haasteisiin vastaamisessa. (Sähkötekniikan koulutusohjelman opetussuunnitelma, 2008, 3.)

Tutkinnon laajuus on 240 opintopistettä. Opintojen rakenteeseen kuuluvat perus- ja ammattiopinnot. Perusopintoihin (60 op) kuuluu kaksi moduulia, jotka ovat ammatillinen kasvu- ja kehittyminen (25op) ja tekniikan luonnontieteellinen maailmankuva (35op). Ammattiopinnot koostuvat koulutusohjelman yhteisistä ammattiopinnoista (60 op) sekä koulutusohjelman vaihtoehtoisista ammattiopinnoista (60 op). Perus- ja ammattiopintojen lisäksi koulutukseen kuuluvat vapaasti valittavat opinnot (15 op), harjoittelu (30 op) ja opinnäytetyö (15 op). (Sähkötekniikan koulutusohjelman opetussuunnitelma, 2008, 8-9.)

6 AIKAISEMMAT TUTKIMUKSET

Pitkänen ja Kouki toteuttivat vuonna 1998 tutkimuksen, jossa kuvattiin rajavartioiden, poliisien, sosiaalityöntekijöiden ja opettajien kokemuksia erilaisten kulttuurien kohtaamistilanteista sekä viranomaisten suhtautumista maahanmuuttajiin ja heidän kotouttamiseensa. Otoksessa oli poimituna 2 715 eri ammattiryhmien edustajaa. Tutkimuksessa kävi ilmi, että viranomaisten suhtautuminen maahanmuuttajiin on yhteydessä ammattiryhmään ja kohtaamiskokemuksiin. Torjuvimmin ulkomaalaisiin ja ulkomaalaistaustaisiin suhtautuivat rajavartijat ja poliisit, myönteisimmin taas sosiaalityöntekijät ja ruotsinkieliset opettajat. Viranomaiset kokivat maahanmuuton olevan kuitenkin kulttuuria rikastuttava, mutta myös yleistä järjestystä uhkaava tekijä. (Pitkänen, Kouki, 1999, 3-4, 22.)

Magdalena Jaakkola on tutkinut useissa eri tutkimuksissa suomalaisten asenteita maahanmuuttajia kohtaan. Aineistoa on kerätty vuosina 1987 (n=1 088), 1993 (n=1 035), 1998 (n=1 020), 2003 (n=1 538) ja 2007 (n=1 080). Vastajaat edustivat alueellisesti, elinkeino-, ikä- ja sukupuolirakenteeltaan Suomena 15 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimustuloksissa käy ilmi että vuonna 2007 suomalaiset suhtautuivat ulkomaalaisen työvoiman vastaanottoon myönteisemmin kuin minään muuna tutkimusajankohtana. Tutkimuksessa suomalaisten suhtautuminen pakolaisiin oli suopeampaa keskimäärin koko maassa. Pääkaupunki seudulla suhtautuminen oli positiivisempaa kuin maaseudulla. Lisäksi todettiin että nuorten miesten asenteet pakolaisia kohtaan ovat negatiivisempia kuin nuorten naisten. Maahanmuuttajiin työelämässä suhtauduttiin isoissa kaupungeissa positiivisemmin kuin maaseudulla. Työelämän asenteita tutkittaessa eroja toivat sukupuoli, ikä, koulutus ja alue. Yhtenä tutkimuksen osana olivat etnisen taustan vaikutukset asenteisiin. Etnisiä ryhmiä kohtaan suhtauduttiin erilalla. Myönteisimmin suomalaiset suhtautuivat kulttuurillisesti läheisimpiin, korkean elintason maasta tuleviin maahanmuuttajiin. Köyhemmistä maista tuleviin, kulttuuriltaan ja ulkonäöltään suomalaisista erottuviin vähemmistöihin suhtauduttiin varauksellisemmin. Aikajanalla asenteet ovat muuttuneet positiivisimmiksi laman jälkeen. (Jaakkola, 2009, 20-82.)

Taavela tutki väitöskirjassaan Kuopion yliopistossa maahanmuuttajien palvelun laatua Suomen perusterveydenhuollossa. Tarkoituksena oli hankkia terveydenhuollon käytäntöön ja koulutukseen soveltamiskelpoisia tietoja maahanmuuttajien palvelujen laadusta Suomen perusterveydenhuollossa maahanmuuttaja-asiakkaiden ja työntekijöiden arvioimana sekä syventää ymmärrystä maahanmuuttajien kohteluun vaikuttavista tekijöistä. Tutkimuksen aineisto koottiin vuonna 1996. Tutkimuspaikkakuntina tutkimuksessa olivat Tampere, Lappeenranta, Pori, Noormarkku, Pomarkku, Merikarvia ja Siikainen. Tutkimuksen tuloksissa maahanmuuttaja-asiakkaat olivat tyytyväisiä terveyspalvelujen laatuun ja saamaansa kohteluun perusterveydenhuollossa. Monet kuitenkin kritisoiivat yleensä suomalaisten tapaa suhtautua heihin. Palvelujen hyvän laadun esteitä olivat maahanmuuttajien ja työntekijöiden kielteiset asenteet ja ennakkoluulot, kieliongelmat, työntekijöiden maahanmuuttajien kulttuuritaustojen tuntemattomuus, työn organisointi, kiire, ajan puute ja henkilökunnan vähyys. (Taavela, 1999, 5.)

7 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

7.1 Tutkimusmenetelmä

Tässä opinnäytetyössä on käytetty kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää. Sen keskeisinä piirteinä voidaan pitää, sitä että tutkimusta ohjaavat johtopäätökset aiemmista tutkimuksista sekä aiemmat teoriat. Aineiston keruu suunnitellaan yleensä niin, että havaintoaineisto soveltuu määrälliseen eli numeeriseen mittaamiseen. Tutkimuksen muuttujat muodostetaan taulukkomuotoon ja aineisto saatetaan tilastollisesti käsiteltävään muotoon. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa päätelmät tehdään tilastolliseen analyysiin perustuen. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara, 2004, 131.) Tässä opinnäytetyössä teoriaan perehdyttiin sekä avainkäsitteiden kautta että aikaisempien tutkimuksien avulla. Lisäksi kyselylomake laadittiin vastaamaan tutkimuskysymyksiin ja vastaukset analysoitiin hyödyntäen Tixeliä.

7.2 Kohderyhmä

Opinnäytetyöni kohderyhmänä olivat Satakunnan ammattikorkeakoulun toisen vuoden opiskelijat, joilla oli takanaan opintoja kyselylomakkeen vientihetkellä noin kaksi lukuvuotta. Varsinaiseen kyselylomakkeeseen vastaavat ryhmät arvottiin toisen vuoden opiskelijaryhmistä. Alun perin tarkoituksena oli saada kohdejoukoksi noin 90 opiskelijaa. Loppujen lopuksi kohdejoukko koostui hoitotyön, viestinnän ja sähkötekniikan opiskelijoista. Viestinnän ryhmässä oli 40 (40) opiskelijaa, sähkötekniikan ryhmässä 25 (25) opiskelijaa, ja hoitotyön ryhmäkoko oli 29 (29) opiskelijaa. Ryhmäkokojen ja tuntien läsnäolojen perusteella kohdejoukko oli lopulta yhteensä 61 (n=61) opiskelijaa. Vastausprosentiksi muodostui tällöin 65%.

7.3 Aineiston keruu

Opinnäytetyön aineiston keruussa käytettiin kyselylomaketta. Kyselylomake (liite 3) koostui suljetuista kysymyksistä, eli kysymyksiin oli annettu valmiiksi vastausvaihtoehdot. Kyselylomake koostui kolmesta eri osiosta, joissa oli yhteensä kuusitoista

(16) kysymystä. Ensimmäisessä osiossa kartoitettiin vastaajien taustatietoja kysymällä ikää, sukupuolta ja opiskelijan koulutusohjelmaa. Toisessa osiossa kysyttiin opiskelijoilta yleisesti maahanmuuttoon liittyviä näkemyksiä. Viimeisessä osiossa oli kysymyksiä talouselämään ja työhön liittyen.

Kyselylomakkeessa oli mukana saatekirje, jossa kerrottiin opinnäytetyön tarkoituksesta. Saatekirjeessä painotettiin, että kyselyyn vastataan nimettömästi ja vastaaminen on vapaaehtoista. Lisäksi kerrottiin, että lomakkeet käsitellään luottamuksellisesti ja niitä käytetään vain tämän opinnäytetyön tekemiseen. Varsinaisessa lomakkeessa oli myös mukana pieni ohje lomakkeen täyttämiseen.

Kyselylomakkeisiin opiskelijat vastasivat oppituntinsa alussa. Kahden opiskelijaryhmän kohdalla olin itse läsnä kyselyn toteutuksessa. Yhden opiskelijaryhmän kohdalla opettaja jakoi heille lomakkeet ja sulki ne kirjekuoreen. Hoitotyön opiskelijaryhmässä vastasi kyselyyn (27) opiskelijaa, viestinnän ryhmässä (16) opiskelijaa ja sähkötekniikan ryhmässä (18) opiskelijaa. Oppitunnit, joiden alussa kyselylomakkeet täytettiin, oli valittu yhdessä opettajien kanssa.

7.4 Aineiston käsittely ja analysointi

Tutkimuksen ydinasiana pidetään kerätyn aineiston analyysiä, tulkintaa ja johtopäätösten tekoa ja siihen tähdätään tutkimusta aloitettaessa. Kun aineisto on saatu kerättyä, on tärkeää aloittaa analyysi heti. Aineiston käsittelyssä on kolme vaihetta. Ensimmäisessä vaiheessa kerätystä aineistosta tarkistetaan onko siinä virheellisyyksiä ja puuttuuko siitä tietoja. Toisessa vaiheessa voidaan tarvittaessa täydentää saatuja tietoja haastatteluin ja kyselyin. Kolmannessa vaiheessa aineisto järjestetään tiedon tallennusta ja analyysyä varten. (Hirsjärvi, ym. 2004, 209-211.)

Opinnäytetyön kyselylomakkeita analysointia helpottamaan käytettiin Tixel-ohjelmaa. Analysointi aloitettiin numeroimalla kaikki lomakkeet. Sen jälkeen lomakkeiden vastaukset syötettiin ohjelmaan, jotta pystyttiin helpommin käsittelemään saatuja tietoja. Lomakkeen käytiin läpi kysymys kerrallaan, etsien eroja ja yhtäläi-

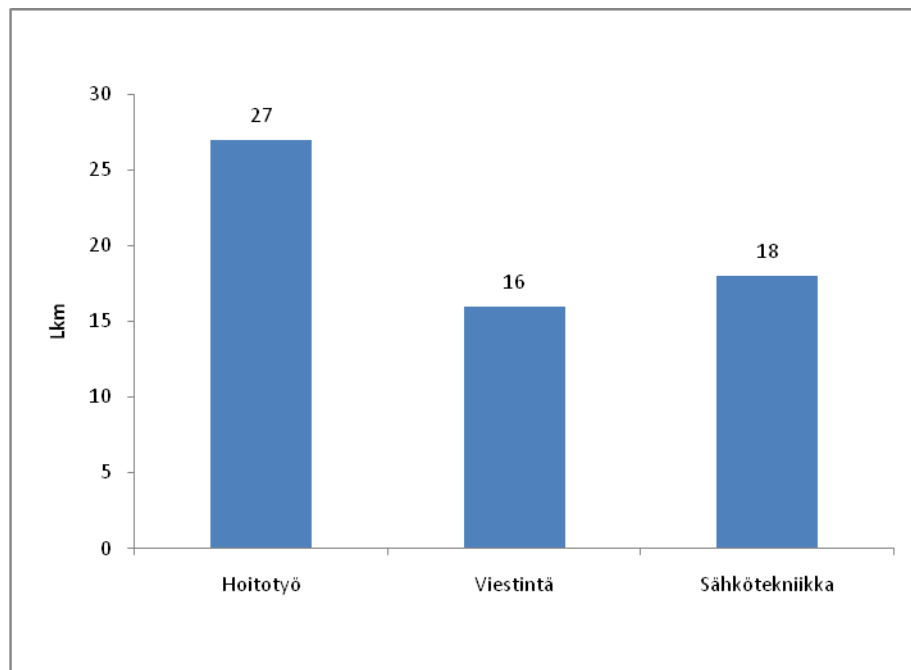
syyksiä. Osista kysymyksistä tehtiin diagrammeja havainnollistamaan materiaalia. Lisäksi eroja etsittiin eri koulutusohjelmien, iän ja sukupuolten välillä.

8 OPINNÄYTETYÖN TULOKSET

Kysely toteutettiin Satakunnan ammattikorkeakoulun toisen vuoden opiskelijoille huhtikuussa 2011. Vastaajat olivat hoitotyön, viestinnän ja sähkötekniikan koulutusohjelmissa opiskelevia opiskelijoita. Kyselylomakkeeseen vastasi yhteensä 61 opiskelijaa (n=61). Opinnäytetyön vastausprosentti oli 65%.

8.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselylomakkeeseen vastasi opiskelijoita kolmesta eri koulutusohjelmasta. Vastanneista hoitotyön koulutusohjelmassa opiskelevia oli 27 kappaletta eli vastanneista opiskelijaryhmistä suurin. Viestinnän koulutusohjelman ryhmästä vastasi 16 opiskelijaa. Sähkötekniikan ryhmästä kyselylomakkeeseen vastasi 18 opiskelijaa. Kuviossa 2 on kuvattuna koulutusohjelmiin jakautuminen. Kaikista vastanneista naisia oli 49 kappaletta ja miehiä 19 kappaletta. Suurin osa kyselyyn vastanneista kuului ikäryhmään 19-25-vuotiaat (n=51). Ikäluokkaan 26-30-vuotiaat kuului kuusi henkilöä. Vain neljä vastanneista oli yli 30-vuotiaita.

Kuvio 2. Vastaajat koulutusohjelmittain

8.2 Maahanmuuttoon liittyvät näkemykset

8.2.1 Vaihto-opiskelu

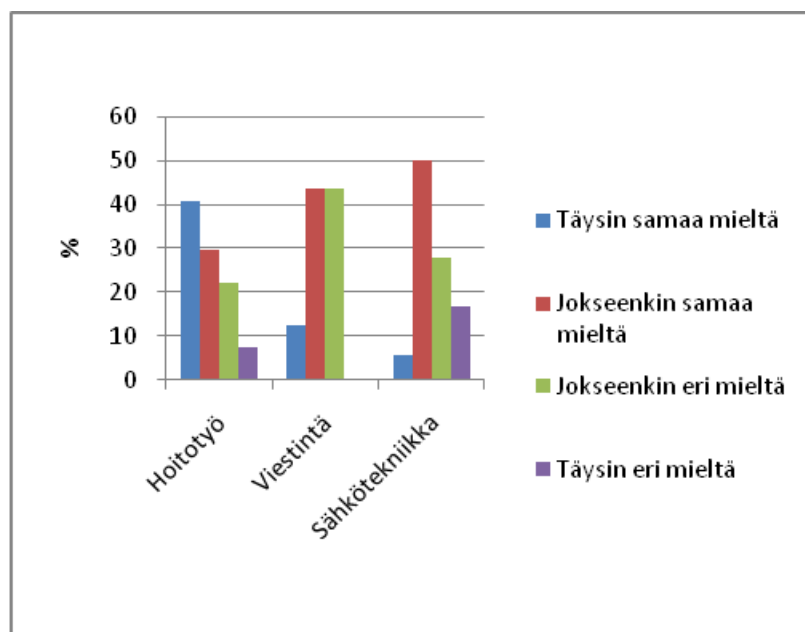
Kyselylomakkeella kartoitettiin opiskelijoiden omia aikomuksia lähteä vaihto-opiskelemaan ulkomaille. Kaikista vastanneista yhteensä vain 20 opiskelijaa vastasi lähtevänsä todennäköisesti tai melko todennäköisesti vaihto-opiskelemaan ulkomaille. Vähiten mielenkiintoa ulkomaille lähtöä kohtaan oli sähkötekniikan opiskelijoilla (n=4). Yksi opiskelija vastasi jo olleensa vaihto-opiskelemassa.

8.2.2 Suvaitsevaisuus

Kyselyyn vastanneilta kysyttiin omasta suvaitsevaisuudesta toista kulttuuria kohtaan. Lähes kaikki vastasivat olevansa täysin tai jokseenkin suvaitsevaisia toista kulttuuria kohtaan (n=59). Vain kaksi sähkötekniikan opiskelijaa vastasi olevansa jokseenkin eri mieltä.

8.2.3 Kokemus maahanmuuttajista

Kyselylomakkeen tarkoituksena oli myös selvittää kuinka paljon opiskelijat ovat tekemisissä maahanmuuttajien kanssa. Suurin osa vastasi olevansa tekemisissä maahanmuuttajien kanssa koulutuksen kuluessa (n=38). Vertailtaessa vastauksia koulutusohjelmien välillä, hoitotyön opiskelijat vastasivat prosentuaalisesti (71%) olevansa eniten tekemisissä maahanmuuttajien kanssa koulutuksen aikana (n=19). Kuviossa 3. on esitettyä kuinka paljon opiskelijat ovat tekemisissä maahanmuuttajien kanssa.

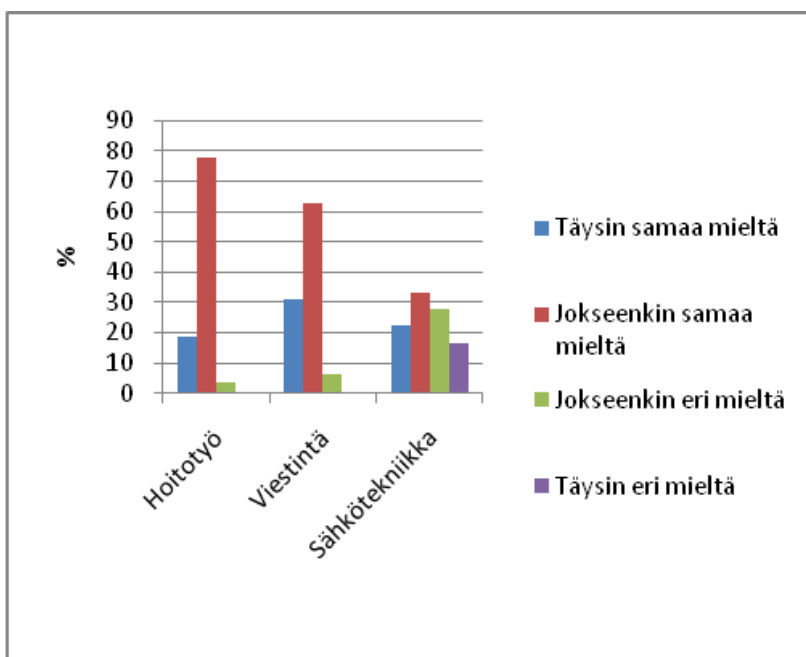

Kuvio 3. Opiskelujen aikana maahanmuuttajien kanssa tekemisissä olo.

Lisäksi kysyttiin kuinka monta maahanmuuttajaa opiskelija tuntee henkilökohtaisesti. Suurin osa vastaajista tunsi yhdestä kolmeen maahanmuuttajaa. Enemmän kuin kolme maahanmuuttajaa tunsi yhteensä vain 14 (n=14) opiskelijaa. Vastanneista viisitoista (n=15) ei tuntenut yhtäkään maahanmuuttajaa. Koulutusohjelmien välillä vertailtaessa ei suuria eroja vastauksissa ole.

8.2.4 Kulttuurin monipuolistuminen

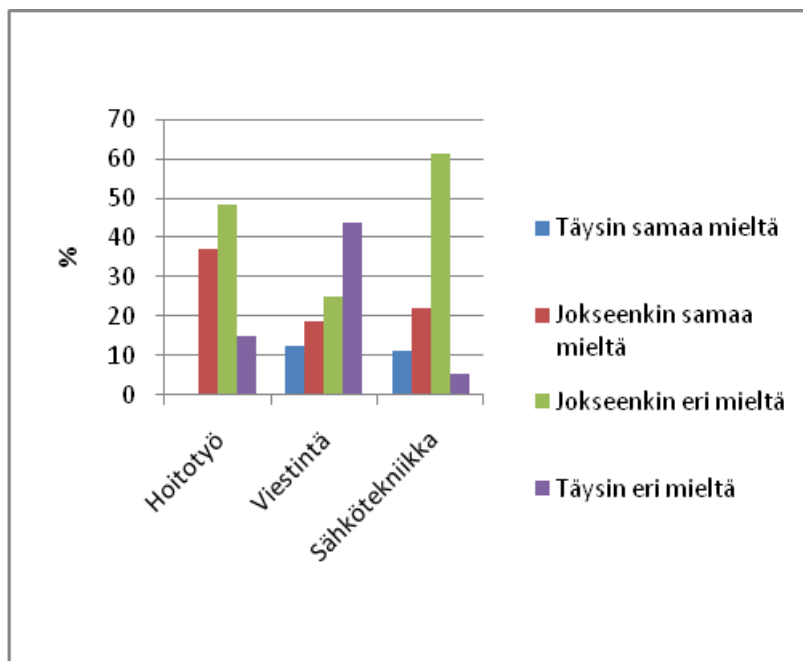
Kyselyssä haluttiin tietää, kokevatko opiskelijat maahanmuuton monipuolistavan Suomen kulttuurielämää. Suurin osa vastasi maahanmuuton jokseenkin monipuolistavan sitä. Kymmenen opiskelijaa (n=10) vastasi maahanmuuton heikentävän Suomen kulttuurielämää. Koulutusryhmistä sähkötekniikan opiskelijat suhtautuivat kielteisimmin. Heistä yhteensä kahdeksan (n=8) koki, ettei maahanmuutto monipuolista Suomen kulttuurielämää. Samoin vastasi yksi (n=1) hoitotyön opiskelija ja yksi (n=1) viestinnän opiskelija. Kuviossa 4. on kuvattuna opiskelijoiden vastaukset monipuolistaako maahanmuutto Suomen kulttuurielämää.

Kuvio 4. Maahanmuuton vaikutus Suomen kulttuurielämään

Kyselylomakkeen avulla pyrittiin myös selvittämään kokevatko opiskelijat, että maahanmuuton myötä suomalainen kulttuuri heikkenee. Suurin osa vastaajista (n=40) koki, ettei suomalainen kulttuuri heikkene maahanmuuton vaikutuksesta. Koulutusohjelmien välillä vertailtaessa voimakkaimmin ryhmistä viestinnän opiskelijat kokevat (n=11), ettei maahanmuutto heikennä suomalaista kulttuuria. Toisaalta jokaisessa opiskelijaryhmässä on jakautumista mielipiteiden välillä. Hoitotyön opiskelijat uskovat voimakkaimmin maahanmuuton heikentävän suomalaista kulttuuria

(n=10). Kuviossa 5. kuvataan opiskelijaryhmittäin kokevatko opiskelijat maahanmuuton heikentävän suomalaista kulttuuria.

Kuvio 5. Maahanmuuton vaikutus suomalaiseen kulttuuriin

8.2.5 Suvaitsevaisuus

Opiskelijoilta kysyttiin myös kokevatko he suvaitsevaisuuden lisääntyvän Suomessa maahanmuuton myötä. Suurin osa opiskelijoista (n=36) vastasi suvaitsevaisuuden lisääntyvän, mutta vastaajista kaksikymmentäviisi (n=25) oli vastakkaista mieltä. Koulutusohjelmien välillä ei vastauksissa ollut suuria eroja.

8.2.6 Maahanmuuton yhteys yleisiin ongelmiin

Kyselyssä kartoitettiin myös opiskelijoiden näkemyksiä maahanmuuton ja yleisten levottomuuksien sekä väkivallan suhdetta Suomessa. Suurin osa vastaajista (n=36) koki maahanmuuton lisäävän levottomuuksia ja väkivaltaisuutta Suomessa. Eniten sitä mieltä oli (n=15) sähkötekniikan opiskelijat. Viestinnän (n=8) ja hoitotyön

(n=13) opiskelijoista noin puolet koki levottomuuksien ja väkivaltaisuuksien lisääntyvän, mutta noin puolet oli tästä eri mieltä.

8.3 Maanmuutto osana talouselämää ja työtä

8.3.1 Yhteistyö maahanmuuttajan kanssa

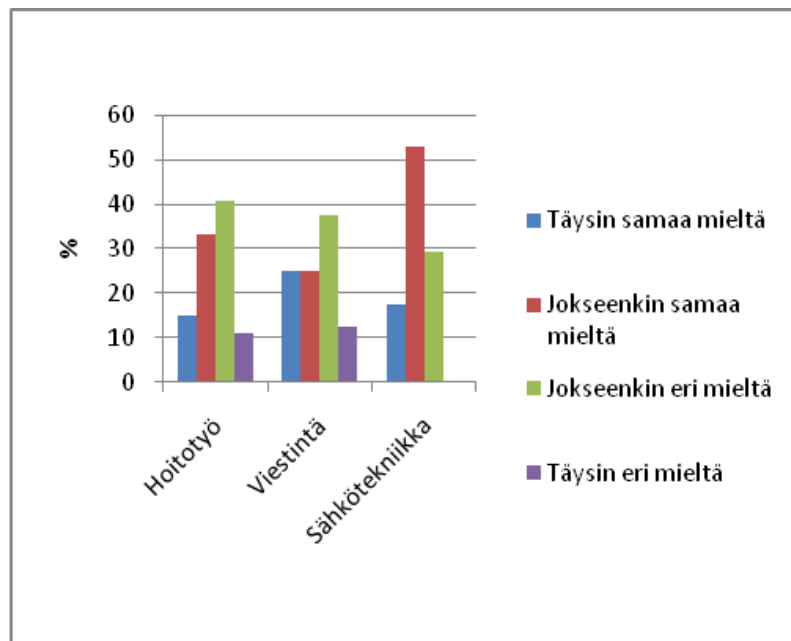
Kyselylomakkeen viimeisessä osiossa opiskelijoilta kysyttiin mielipiteitä työskentelevätkö he mielellään tulevassa ammatissaan maahanmuuttajien kanssa. Vastanneista suurin osa (n=52), vastasi työskentelevänsä mielellään maahanmuuttajien kanssa. Vain kahdeksan henkilöä (n=8) oli jokseenkin eri mieltä. Näistä kahdeksasta kolme (3) oli hoitotyön, yksi (1) viestinnän ja neljä (4) sähkötekniikan opiskelijoita.

8.3.2 Maahanmuuton rajoittaminen

Kysyttäessä mielipidettä siitä, että pitäisikö Suomeen ottaa lisää ulkomaalaisia työnhakijoita, suurin osa (n=36) kertoi olevansa jokseenkin tai täysin eri mieltä. Sukupuolten välillä ei ollut juurikaan eroavaisuutta. Hoitotyön opiskelijoista kymmenen (10), viestinnän opiskelijoista viisi (5) ja sähkötekniikan opiskelijoista kuusi (6) koki, että Suomeen pitäisi ottaa lisää ulkomaalaisia työnhakijoita.

Suurimman osan mielestä (n=33) maahanmuuttajien tuloa Suomeen pitäisi rajoittaa niin kauan kuin Suomessa on työttömyyttä. Koulutusohjelmittain viestinnän opiskelijoiden vastaukset jakautuivat tasan rajoittamisen ja ei rajoittamisen välillä. Sähkötekniikan ryhmällä suurin osa (n=12) seitsemästätoista opiskelijasta halusi rajoittaa maahanmuuttajien tuloa Suomeen. Ainoastaan hoitotyön opiskelijoilla suurin osa (n=14) ei haluaisi rajoittaa maahanmuuttajien tuloa Suomeen. Sukupuolten välillä miehistä 67% oli rajoittamisen kannalla. Naisilla rajoittaminen ja ei rajoittaminen jakautui tasan. Kuviossa 6. on kuvattuna mielipiteet koulutusohjelmittain.

Kuvio 6. Maahanmuuton rajoittaminen niin kauan kuin Suomessa on työttömyyttä

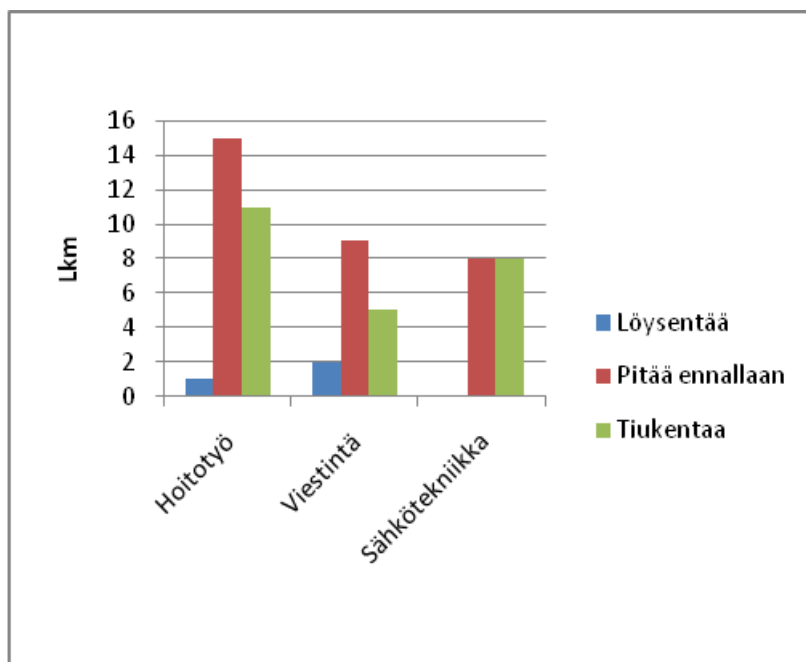
8.3.3 Maahanmuuton vaikutus työttömyyteen

Kysyttäessä lisääntykö työttömyys maahanmuuton myötä Suomessa, vastanneista suurin osa (n=32) koki, ettei se lisääny. Koulutusohjelmittain hoitotyön ja viestinnän opiskelijoista suurin osa koki, ettei työttömyys lisääny Suomessa maahanmuuton myötä. Sähkötekniikan opiskelijoista taas suurin osa (n=10) koki työttömyyden lisääntyvän. Sukupuolittain naisista 58% koki ettei työttömyys lisääny, kun taas miehistä 55% koki sen lisääntyvän.

8.3.4 Näkemyksiä Suomen maahanmuuttopolitiikkaan

Kyselylomakkeen viimeisenä kysymyksessä haluttiin tietää mitä mieltä opiskelijat ovat Suomen maahanmuuttopolitiikasta. Vastaajista kaksikymmentäneljä (n=24) halusi maahanmuuttopolitiikkaa tiukennettavan. Vastaajista kolmekymmentäkaksi (n=32) olisi valmis pitämään maahanmuuttopolitiikan ennallaan ja vain kolme (n=3) voisi löysentää sitä. Koulutusohjelmittain hoitotyön ja viestinnän opiskelijoista suurin osa pitäisi maahanmuuttopolitiikan ennallaan. Sähkötekniikan opiskelijoista ketään ei olisi valmis löysentämään sitä. Maahanmuuttopolitiikan tiukentamisen ja sen ennalla pitämisen suhteen sähkötekniikan opiskelijoiden mielipiteet jakautuivat

tasaa kahtia. Kuviossa 7. on kuvattuna koulutusohjelmittain mitä Suomen maahanmuuttopolitiikalle pitäisi tehdä.

Kuvio 7. Suomen maahanmuuttopolitiikka

9 TUTKIMUKSEN LUOTETTAVUUDEN TARKASTELUA

Tiedon hankintaan ja julkistamiseen liittyy eettisiä periaatteita, jotka ovat yleisesti hyväksytyjä. Tutkimusta tehdessä, jo aihealueen valintaa pidetään eettisenä ratkaisuna. On otettava huomioon kenen ehdoilla aihe valitaan ja miksi siihen ryhdytään. Lisäksi huomio tulee kohdistaa tiedonhankintatapoihin ja koejärjestelyihin. Kokonaisuudessaan kaikessa ihmiseen kohdistuvassa tutkimustyössä on otettava huomioon humanin ja kunnioittavan kohtelun edellyttämät näkökohdat. Tutkimusta tehdessä eettisyyteen kuuluu myös epärehellisyyden välttäminen kaikissa osavaiheissa. Tällä voidaan tarkoittaa niin plagiointia, toisten tutkijoiden osuuden vähättelyä yms. (Hirsjärvi, ym. 2004, 25-28.)

Opinnäytetyön laadun varmistamiseksi tehtiin ennen varsinaista tutkimusta tutkimussuunnitelma, jonka hyväksyi ohjaava opettaja. Koska tutkimus kohdistui Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoihin, tutkimuslupaa anottiin ammattikorkeakoulun kehitysjohtajalta (liite 1). Tämän jälkeen tehtiin opinnäytetyön tekemisestä sopimus toimeksiantajan edustajan ja koulutusjohtajan kanssa (liite 2). Lisäksi tutkimusta tehdessä noudatettiin eettisiä ohjeita painottamalla kyselyyn vastaajille vastaamisen vapaaehtoisuutta sekä vastaajien anonymiteetin säilymistä.

Tutkimusta voidaan pitää onnistuneena kun sillä saadaan luotettavia vastauksia tutkimuskysymyksiin. Hyvän tutkimuksen lähtökohtana on reliabiliteetti, eli luotettavuus. Tutkimuksen tulokset eivät saa siis olla sattumanvaraisia, vaan se voitaisiin toistaa samanlaisin tuloksin. Tutkijan on oltava tarkka jokaisessa tutkimuksen vaiheessa, sillä virheitä voi sattua tietoja kerätessä, syötettäessä, käsiteltäessä ja tuloksia tulkittaessa. Tutkimuksen tuloksia voidaan myös pitää sattumanvaraisina, jos otoskoko on ollut pieni. Varsinkin kyselytutkimuksissa on kannattavaa huomioida mahdollinen poistuma eli kato. Luotettavuuteen kuuluu myös kohderyhmän oikeanlainen valinta. Otoksen pitää tällöin edustaa koko tutkittavaa joukkoa. Otosta voidaan pitää vinona, jos tutkimus ei anna tietoja koko perusjoukosta vaan jostakin siihen kuuluvasta ryhmästä. (Heikkilä, 2004, 29-30.)

Hyvän tutkimuksen perusvaatimuksena pidetään myös sen validiteettia eli pätevyyttä. Tällä tarkoitetaan, että tutkimuksen tulee mitata sitä, mitä oli tarkoituskin selvittää. Validiteettia on hankala tarkastella jälkikäteen, vaan tutkimuksen validius tulisi varmistaa huolellisella suunnittelulla ja tarkoin harkitulla tiedonkeruulla. Kyselylomakkeen tulee täten mitata oikeita asioita. (Heikkilä, 2004, 29.)

Opinnäytetyötä tehdessä pyrittiin ottamaan huomioon luotettavuuteen vaikuttavia tekijöitä. Aineiston keruu kyselylomakkeella oli vastausten luotettavuuden kannalta paras valinta, koska näin voitiin varmistaa vastaajien anonymiteetin säilyminen. Kyselylomaketta korjailtiin ennen tutkimusaineiston hankintaa ohjaavan opettajan kanssa, jotta saataisiin vastauksia tutkimuskysymyksiin. Jokainen kysymys oli tarkoin harkittu. Väitteiden ja suljettujen kysymysten vaihtaminen avoimiin tai sekamuotoisiin kysymyksiin, olisi voinut tuoda opinnäytetyöhön syvyyttä. Jos opiskelijat olisi-

vat saaneet mahdollisuuden vastata kyselylomakkeen kysymyksiin myös omin sanoin, olisi voitu saada perusteluja ja löytää mahdollisia syitä mielipiteille ja asenteille.

Kyselylomakkeiden täyttö tunnin alussa laski kohdejoukon katoa, joka lisää myös opinnäytetyön luotettavuutta. Tutkimukseen vastanneita oli tutkimuksen luotettavuuden kannalta riittävä määrä. Saatuja vastauksia ei kuitenkaan voi yleistää kaikkiin Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoihin, koska kohdejoukkona oli ainoastaan toisen vuoden opiskelijoita ja opiskelijoita oli vain kolmesta eri koulutusohjelmasta.

Eri lähtökohdat vastauksille loi opinnäytetyön tuloksissa se, että sähkötekniikan ryhmän täyttäessä kyselylomakkeita ei opinnäytetyön tekijä ollut paikalla, kuten kahden muun opiskelijaryhmän kohdalla. Ovatko sähkötekniikan ryhmän vastaukset totuuden mukaisempia kuin muiden, eli ovatko kahden muun ryhmän vastaukset varovaisempia kyselyn teettäjän läsnäolon takia? Jaakkolan tutkimuksessa (2004) koskien suomalaisten asenteita maahanmuuttajia kohtaan todettiin nuorten miesten kokevan maahanmuuttajat negatiivisemmin verrattuna nuoriin naisiin. Sähkötekniikan ryhmästä suurin osa (n=15) oli miehiä iältään 19-25-vuotiaita. Välttämättä erot vastauksissa eivät siis johdu poikkeavasta toimintatavasta. Voidaan myös ajatella, ettei opinnäytetyön tekijän paikalla olo vaikuttanut vastauksiin muutoinkaan, koska kaikki lomakkeet käsiteltiin anonyymisti.

10 JOHTOPÄÄTÖKSET

10.1 Keskeiset tulokset ja johtopäätökset

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kuvata Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ajatuksia, kokemuksia ja asenteita maahanmuuttajia kohtaan. Kohdejoukko valittiin arpomalla opiskelijaryhmiä Satakunnan ammattikorkeakoulun toisen

vuoden opiskelijaryhmistä. Kyselylomakkeeseen vastasivat yksi hoitotyön, yksi viestinnän ja yksi sähkötekniikan opiskelijaryhmä.

Kaikkiaan vastanneita oli kuusikymmentäyksi (n=61). Heistä opiskeli hoitotyötä 27, viestintää 16 ja sähkötekniikkaa 18 opiskelijaa. Naisia vastanneista oli 49 ja miehiä 19. Suurin osa vastanneista kuului ikäryhmään 19-25-vuotiaat. Ikäluokkaan 26-30-vuotiaat kuului kuusi henkilöä ja vain neljä heistä oli yli 30-vuotiaita. Suurin osa vastaajista tunsi yhdestä kolmeen maahanmuuttajaa henkilökohtaisesti. Vastaajista viisi-toista ei tuntenut yhtään maahanmuuttajaa.

Lähes kaikki opiskelijat kokivat olevansa suvaitsevaisia toista kulttuuria kohtaan. Vain kaksi sähkötekniikan opiskelijaa koki olevansa toista mieltä. Tämä tukee tulosta siitä, että myös suurin osa vastaajista tekisi mielellään töitä maahanmuuttajien kanssa. Suurin osa opiskelijoista koki suvaitsevaisuuden lisääntyvän ja kulttuurielämän monipuolistuvan Suomessa. Enemmistö opiskelijoista koki myös, ettei maahanmuutto heikennä suomalaista kulttuuria. Verrattuna muihin koulutusohjelmiin, sähkötekniikan opiskelijoista peräti kahdeksan koki, ettei kulttuurielämä monipuolistu maahanmuuton myötä.

Suurin osa vastaajista koki maahanmuuton lisäävän levottomuuksia ja väkivaltaisuuksia Suomessa. Lisäksi negatiivisuutta maahanmuuttoa kohtaan ilmeni myös osassa muita kysymyksiä. Suurin osa vastaajista koki, ettei Suomeen pitäisi ottaa enempää ulkomaalaisia työnhakijoita ja että maahanmuuttajien tuloa Suomeen pitäisi rajoittaa niin kauan kuin Suomessa on työttömyyttä. Lisäksi yli kolmasosan mielestä Suomen maahanmuuttopolitiikka tulisi kiristää. Ristiriidassa tähän on kuitenkin se, että suurin osa vastaajista ei koe työttömyyden lisääntyvän maahanmuuton myötä ja valtaosa myös työskentelisi mielellään maahanmuuttajien kanssa.

Sukupuolten välillä ei suuria eroja ollut. Vain väitteessä maahanmuuton myötä työttömyys Suomessa lisääntyy, miehet vastasivat selkeästi negatiivisemmin maahanmuuttoa kohtaan. Miehistä 45% koki ettei työttömyys lisäänty, kun taas vastaava osuus naisilla oli selkeästi korkeampi eli 58%.

Koulutusohjelmien välillä sähkötekniikan opiskelijat vastasivat hieman muita negatiivisimmin maahanmuuttoa kohtaan. Suurin osa sähkötekniikan opiskelijoista koki, että maahanmuuton myötä työttömyys Suomessa lisääntyy, kun taas suurin osa kaikista opiskelijoista oli toista mieltä. Sähkötekniikan opiskelijat olivat myös voimakkaimmin sitä mieltä, että maahanmuuttoa pitäisi rajoittaa niin kauan kuin Suomessa on työttömyyttä. Toisaalta myös valtaosa kaikista vastanneista oli maahanmuuton rajoittamisen kannalla. Samaan väitteeseen hoitotyön opiskelijoista suurin osa vastasi, ettei maahanmuuttoa pitäisi rajoittaa. Sähkötekniikan negatiivisempiin näkemyksiin maahanmuutosta voisi ajatella johtuvan niin hoitotyön ihmiskäsityksen ja viestinnän kansainvälisen työn luonteen takia.

Pitkänen ja Kouki (1999) tutkivat viranomaistyössä olevia suomalaisia. Tutkimuksen mukaan viranomaiset kokivat maahanmuuton olevan kulttuuria rikastuttava, mutta kuitenkin yleistä järjestystä uhkaava ilmiö. Jaakkolan (2009) useissa eri tutkimuksissa lopputuloksissa huomattiin nuorten miesten kokevan suhtautuvan negatiivisemmin maahanmuuttajiin kuin nuoret naiset. Nämä aiemmat tutkimustulokset käyvät yhteen opinnäytetyön tulosten kanssa.

10.2 Jatkotutkimushaasteet

Jatkotutkimuksena mielenkiintoista olisi selvittää onko muiden koulutusohjelmien välillä eroja. Toisaalta vastaavan tutkimuksen voisi toteuttaa jonkun toisen ammattikorkeakoulun ryhmien välillä tai saman ammattikorkeakoulun eri lukuvuoden opiskelijoilla. Samankaltaisen tutkimuksen voisi toteuttaa myös muutaman vuoden jälkeen, jotta näkisi mihin suuntaan mielipiteet liikkuvat.

LÄHTEET

Erwin, P. 2001. Asenteet ja niihin vaikuttaminen. WSOY.

Heikkilä, T. 2004. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. 2004. Tutki ja kirjoita. Jyväskylä: Gummerus.

Hoitotyön koulutusohjelman opetussuunnitelma. Satakunnan ammattikorkea koulu. Hyväksytty 3.3.2008.

Jaakkola, M. 2009. Maahanmuuttajat suomalaisten näkökulmasta. Asennemuutokset 1987-2007. Helsingin kaupungin tietokeskus.

Jasinskaja-Lahti, I., Lieblind, K., Vesala, T. 2002. Rasismi ja syrjintä Suomessa maahanmuuttajien kokemuksia. Helsinki: Gaudeamus.

Liebkind, K. 1994. Maahanmuuttajat kulttuurien kohtaaminen Suomessa. Helsinki: Gaudeamus.

Pakolaisten oikeusasemaa koskeva YLEISSOPIMUS. 1951. Valtiosopimukset. Viitattu 13.12.2010.

http://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1968/19680077/19680077_2

Paluumuuttajat. 2010. Maahanmuuttovirasto. Viitattu 10.11.2010.

<http://www.migri.fi/netcomm/content.asp?path=8,2475>

Pitkänen, P., Kouki, S. 1999. Vieraiden kulttuurien kohtaaminen viranomaistyössä. Helsinki: Edita.

Puohiniemi, M. 2002. Arvot, asenteet ja ajankuva. Vantaa: Limor kustannus.

Räty, M. 2002. Maahanmuuttaja asiakkaana. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Satakunnan ammattikorkeakoulu. 2010. Hakijat. Viitattu 21.12.2010.

http://www.samk.fi/hakijat/amk-tutkinnot_nuoret

Satakunnan ammattikorkeakoulu. 2010. SAMK Hakijan opas. Viitattu 21.12.2010

http://samk.smartpage.fi/fi/hakijan_opas/

Satakunnan ammattikorkeakoulu. Toimintakertomus 2010. Viitattu 17.8.2011

<http://www.samk.fi/samk-esittely>

Sähkötekniikan koulutusohjelman opetussuunnitelma. Satakunnan ammattikorkeakoulu. Hyväksytty 4.2.2008.

Taavela, R. 1999. Maahanmuuttajien palvelujen laatu Suomen perusterveydenhuollossa. Kuopion yliopistojulkaisuja. Yhteiskuntatieteet. Kuopio.

Viestinnän koulutusohjelman opetussuunnitelma. Satakunnan ammattikorkeakoulu.
Hyväksytty 7.4.2008.

Väestökisterikeskus. 2010. Taskutieto 2010. Helsinki. Viitattu 14.11.2010
[http://www.vrk.fi/vrk/files.nsf/files/FBE012CD4E16E938C22577570031F189/\\$file/
Taskutieto_2010.pdf](http://www.vrk.fi/vrk/files.nsf/files/FBE012CD4E16E938C22577570031F189/$file/Taskutieto_2010.pdf)

**SAMK / TUTKIMUSLUPA-ANOMUS
APPLICATION FOR A RESEARCH PERMISSION**

Opinnäytetöille ja muille tutkimuksille, jotka kohdistuvat Satakunnan ammattikorkeakouluun.

For theses and other studies which concern Satakunta University of Applied Sciences.

Liitä anomukseen ohjaajan hyväksymä tutkimussuunnitelma. Lähetä anomus SAMKin kehitysjohtajalle hyvissä ajoin ennen tutkimuksen suunniteltua toteuttamisajankohtaa (ME71110). Älä aloita tutkimusta / opinnäytetyön tekemistä ennen kuin olet saanut tutkimusluvan.

Please enclose the research plan approved by your thesis supervisor. Send the application to SAMK's Development Director well before the planned period of implementation (procedural instructions ME71110). Do not start the empirical part of the research before you have obtained the permission.

Tutkimuksen/opinnäytetyön tekijä(t) | Researcher(s)/Student(s): Sini Mäkelä

Tekijän/tekijöiden osoite | Address: Riihikedonkatu 1 as 20, 28130 Pori

Sähköposti | E-mail: sini.makela@student.samk.fi

(Työ)nimi/aihe | The working title of the thesis/study: Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ajatuksia ja kokemuksia maahanmuuttajia kohtaan

Toteutuksen suunniteltu ajankohta | Planned timetable of implementation: kevät 2011

Tekijän koulutusohjelma | Degree programme in which the applicant is studying: Hoitotyön koulutusohjelma

Oppilaitos, jos muu kuin SAMK | Educational institution if other than SAMK:

Kerätäänkö tutkimuksessa henkilötietoja ja kootaanko niistä henkilötietorekisteri*? kyllä ei

Shall personal data** be collected and registered during research? yes no

* Henkilötietojen keräämisellä ja tietojen rekisteröinnillä tarkoitetaan yksilöintitietojen (kuten nimi, henkilötunnus, syntymäaika) ja tutkimustietojen kokoamista rekisteriin. (Lisätietoja www.tietosuoja.fi). Tutkimuksen päätyttyä tutkimusrekisteri joko hävitetään tai arkistoidaan ilman tunnistetietoja.

** Collecting and registering personal data refers to the collecting of individualised data (such as name, personal identity code, date of birth) and research data into a register. (Further information www.tietosuoja.fi). Upon completion of the research work, the register shall be either deleted or filed without identification data.

Ohjaaja(t) | Supervisor(s): Marja Flinck

Puolto ohjaajalta | Supervisor's approval:

Puoltolauseet | Supervisor's opinion:

Asiantuntijana aihe on erittäin mielenkiintoinen. Uskokan.

Ohjaajan allekirjoitus | Supervisor's signature

Marja Flinck

Päiväys |Date and place 10.1.2011

Luvan hakijan allekirjoitus | Applicant's signature

Sini Mäkelä

Kehitysjohtajan / Rehtorin päätös | Development Director's / President's decision

Päätösnumero 979 001

- tutkimuslupa myönnetään | permission is granted
 tutkimuslupa myönnetään ehdollisesti | permission is granted conditionally
 tutkimuslupaa ei myönnetä | permission is not granted

Perustelut | Grounds:

Yhteyshenkilö SAMKissa | Contact person at SAMK

Päiväys | Date and place 12.1.2011 Pori

Kehitysjohtajan / Rehtorin allekirjoitus | Development Director's / President's signature

Pasi Jantunen

Päätös tiedotetaan opiskelijoille, ohjaajille ja SAMKin yhteyshenkilölle.

Note: The decision shall be notified to the student(s), the supervisor(s) and the contact person at SAMK.

Sisältövastaava: Anne Sankari

Tarkistettu viimeksi: 1.6.2010

SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULU
Tiedepuisto 3
28600 PORI

OP07
SOPIMUS
OPINNÄYTETYÖN
TEKEMISESTÄ

SAMK / Sopimus opinnäytetyön tekemisestä

Opinnäytetyön tekijä: Sini Makelä	Opiskelijanumero: 0701076	Aloituserhmä: HT07P/2v
Koulutusohjelma: Hoitotyön koulutusohjelma		
Opinnäytetyötä ohjaavan opettajan nimi, sähköposti, puhelinnumero ja osoite: Marja Flinck, marja.flinck@samk.fi, puh. 044 7103430, Maamiehenkatu 10, 28500 Pori		
Toimeksiantaja, yhteyshenkilön nimi, sähköposti, puhelinnumero ja osoite:		
Opinnäytetyön nimi: "Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden ajatuksia ja kokemuksia maahanmuuttajia kohtaan"		
Työn etenemisaikataulu: Tutkimuksen suunniteltu ajankohta kevät 2011 Tarkempi selvitys on sopimuksen liitteenä olevassa hyväksytyssä tutkimus-/projektisuunnitelmassa.		
<p>Vakuutukset. Jos opinnäytetyö tehdään kokonaan tai osittain työsuhteessa palkkaa vastaan, niin toimeksiantajan on laadittava asianmukainen kirjallinen työsuhteeseen. Työnantaja huolehtii lainmukaisista vakuutuksista, sillä ammattikorkeakoulun vakuutukset eivät kata työsuhteessa tehtävän opinnäytetyön tekijää.</p> <p>Opinnäytetyön kustannukset ja niiden korvaaminen. Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten (ml. Aineiston hankinta, raaka-aineet, matkat, työkorvaus jne.) korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opiskelija keskenään. Pääsääntöisesti Satakunnan ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.</p> <p>Oikeudet opinnäytetyön tuloksiin. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden kaupalliseen hyödyntämiseen. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.</p> <p>Immateriaalioikeudet. Tekijänoikeus ja muut immateriaalioikeudet opinnäytetyöhön kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Opinnäytetyön tekijä ja toimeksiantaja sopivat erikseen, missä laajuudessa tekijänoikeus tai muut immateriaalioikeudet siirtyvät toimeksiantajalle.</p> <p>Opinnäytetyön ohjaus ja vastuu. Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Ammattikorkeakoulu vastaa työn ohjauksesta, seurannasta ja työn riittävästä laatusasta. Ammattikorkeakoulu ei ole taloudellisesti vastuussa työn tuloksista tai aikataulusta. Opinnäytetyön tekijä ei vastaa toimeksiantajalle vahingosta, joka toimeksiantajalle syntyy opinnäytetyön viivästymisestä, ellei erikseen toisin sovita. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta. Opiskelija sitoutuu palauttamaan toimeksiantajalle työn aikana saamansa luottamuksellisen aineiston, kun opinnäytetyö on valmistunut, tai kun osapuolet yhdessä toteavat, että yhteistyöedellytyksiä opinnäytetyön loppuun saattamiseksi ei ole.</p> <p>Tulosten julkistaminen ja luottamuksellisuus. Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muuta julkisuuslaissa salassa pidettäväksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon. Opinnäytetyö tai sen osia voidaan julkaista myös internetissä sopimalla niistä erikseen. Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja ja opettaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.</p> <p>Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti neuvottelemalla osapuolten kesken. Mikäli asiasta ei päästä sopimukseen, erimielisyydet ratkaistaan Satakunnan käräjäoikeudessa.</p> <p>Tätä sopimusta on laadittu 3 kappaletta, yksi kullekin osapuolelle.</p> <p>Satakunnan ammattikorkeakoululla on oikeus käyttää yhteistyöhanketta referenssinä ammattikorkeakoulun työelämäyhteistyöstä, mukaan lukien SAMKIn yhteistyötietokanta, johon voi tehdä hakuja internetissä. Opinnäytetyöstä näkyvät otsikko, organisaatio ja organisaation yhteyshenkilö. Hanketta voidaan lisäksi hyödyntää ammatillisen korkeakoulutuksen tavoitteita edistävästi esim. opetusmateriaalina tai -metodina edellyttäen, ettei hankkeeseen sisältöineiden tietojen luottamuksellisuutta vaaranneta.</p>		
Päiväys: 8.4.2011		
Toimeksiantajan edustajan allekirjoitus, nimi ja nimen selvitys: ANNE SANKARI	Koulutusjohtajan/Toimialajohtajan allekirjoitus ja nimen selvitys: 	
Opinnäytetyön tekijän allekirjoitus:		

Sisältövastaava: Anne Sankari

Tarkistettu viimeksi: 22.11.2010

Hei,

Olen sairaanhoitajaopiskelija Satakunnan ammattikorkeakoulusta. Teen opinnäytetyötä, ja tarkoituksenani on tutkia Satakunnan ammattikorkeakoulun opiskelijoiden asenteita maahanmuuttajia kohtaan. Kyselyyn vastataan nimettömästi ja vastaaminen on vapaaehtoista. Kyselylomakkeet käsitellään luottamuksellisesti, ja niitä käytetään vain tämän opinnäytetyön toteuttamiseen. Vastaamiseen kuluu aikaa vain muutama minuutti.

Yhteistyöstä kiittäen

Sini Mäkelä

KYSELYLOMAKE

Vastaa kysymyksiin ympäröimällä yksi vaihtoehto.

TAUSTAMUUTTUAJAT

1. Missä koulutusohjelmassa opiskelet?
  - 1) Hoitotyön koulutusohjelmassa
  - 2) Viestinnän koulutusohjelmassa
  - 3) Tekniikan koulutusohjelmassa

2. Kuinka vanha olet?
  - 1) 19-25-vuotias
  - 2) 26-30-vuotias
  - 3) yli 30-vuotias

3. Sukupuolesi?
  - 1) Nainen
  - 2) Mies

MAAHANMUUTTO

1. Sisällytätkö opintoihisi vaihto-opiskelun ulkomailla?
  - a) todennäköisesti
  - b) melko todennäköisesti
  - c) todennäköisesti en
  - d) en osaa sanoa

2. Olen suvaitseva toista kulttuuria kohtaan.
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

3. Olen koulutuksen kuluessa tekemisissä maahanmuuttajien kanssa.
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

4. Kuinka monta maahanmuuttajaa tunnet henkilökohtaisesti?
  - a) En yhtään
  - b) 1-3
  - c) Enemmän kuin 3

5. Maahanmuuton myötä Suomen kulttuurielämä monipuolistuu.
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

6. Maahanmuuton myötä suvaitsevaisuus Suomessa lisääntyy.
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

7. Maahanmuuton myötä levottomuudet ja väkivaltaisuus lisääntyvät Suomessa.
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

8. Maahanmuuton myötä suomalainen kulttuuri heikkenee.
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

TALOUSELÄMÄ JA TYÖ

1. Työskentelen mielelläni tulevassa ammatissa maahanmuuttajien kanssa.
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

2. Suomeen pitäisi ottaa enemmän ulkomaalaisia työnhakijoita.
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

3. Maahanmuuttajien tuloa Suomeen pitäisi rajoittaa niin kauan kuin Suomessa on työttömyyttä.
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

4. Maahanmuuton myötä työttömyys Suomessa lisääntyy?
  - a) Täysin samaa mieltä
  - b) Jokseenkin samaa mieltä
  - c) Jokseenkin eri mieltä
  - d) Täysin eri mieltä

5. Suomen maahanmuuttopolitiikkaa pitäisi?
  - a) Löysentää
  - b) Pitää ennallaan
  - c) Tiukentaa